

Γεγονότα που συγκλόνισαν τον κόσμο: Το τσουνάμι στην Ταϊλάνδη

**Αθανασίου Έκτορας, Παπαλεξίου Ευαγγελία, Χατζηβλασίου Δημήτρης,
Χριστοδούλου Ελένη**

Γενικό Λύκειο Αριστοτελείου Κολλεγίου Θεσσαλονίκης

lykeio@aristotelio.edu.gr

Παπαχρήστου Μαρία

Φιλολόγος, Αριστοτέλειο Κολλέγιο

papachristoumary@hotmail.com

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τσουνάμι ονομάζεται το φυσικό φαινόμενο, κατά το οποίο μεγάλες ποσότητες νερού μετατοπίζονται απότομα σε έναν υδάτινο σχηματισμό, όπως είναι για παράδειγμα σε έναν ωκεανό, μια θάλασσα ή ακόμα και σε μια λίμνη ή ένα φιόρδ. Είναι συνήθως επακόλουθα δυνατών σεισμών, οι οποίοι συμβαίνουν κατά κύριο λόγο σε υποθαλάσσια μέρη. Ένα από τα μεγαλύτερα τσουνάμι που σημειώθηκαν στη ιστορία φαίνεται να είναι αυτό που έπληξε στις 26 Δεκεμβρίου του 2004 την Ταϊλάνδη. Το συγκεκριμένο γεγονός έπληξε πολλές περιοχές σε διάφορες γειτονικές χώρες και παρουσίασε μεγάλο αριθμό θυμάτων. Η ευρύτερη περιοχή παρόλο που είναι ιδιαίτερα σεισμογενής και ο κίνδυνος για τσουνάμι και ισχυρούς σεισμούς είναι υπαρκτός, τα μέτρα ήταν πενιχρά και στο γεγονός αυτό οφείλεται και η τεράστια καταστροφή που έλαβε χώρα. Κύριος, λοιπόν, προβληματισμός της εργασίας αυτής είναι να περιγράψουμε με λεπτομέρειες το καταστροφικό γεγονός, να καταγράψουμε τις συνέπειες του σε όλους τους τομείς καθώς και να εντοπίσουμε τη βοήθεια κάθε χώρας ξεχωριστά προς τις πληγείσες περιοχές. Η βιβλιογραφική και διαδικτυακή μας έρευνα βασίστηκε κυρίως σε εγκυκλοπαίδειες με ιστορικό περιεχόμενο όπως επίσης και σε διαδικτυακές πηγές. Επιπρόσθετα, αναζητήσαμε συνεντεύξεις και μαρτυρίες ανθρώπων που βίωσαν τα γεγονότα από κοντά λεπτό προς λεπτό καθώς και οπτικοακουστικό υλικό για να αντιληφθούμε το μέγεθος της ολοσχερούς καταστροφής. Τα βίντεο που βρήκαμε μας φάνηκαν επίσης χρήσιμα για την δημιουργία του δικού μας, το οποίο περιλαμβάνει σκηνές του συμβάντος και στοιχεία για αυτό. Επεκταθήκαμε στην έρευνα μας παρακολουθώντας την ταινία “The impossible” η οποία βασίζεται σε πραγματικά γεγονότα και περιγράφει το τσουνάμι μέσα από τα μάτια μιας οικογένειας η οποία το βίωσε και τελικά επέζησε. Τέλος, είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι η Ελλάδα και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις της φάνηκαν ιδιαίτερα χρήσιμες αφού προσέφεραν μεγάλη βοήθεια στα ταλαιπώρα θύματα.

ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ : τσουνάμι, θύματα, Ταϊλάνδη, συνέπειες

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με το πέρασ των χρόνων, παρατηρούνται χιλιάδες αξιοσημείωτα γεγονότα, που αφήνουν το ανεξίτηλο στίγμα τους στην ιστορία. Μερικά από τα σημαντικότερα, φαίνονται να είναι όχι μόνο αυτά που αφορούσαν την θρησκεία, αλλά και γεγονότα που προέκυψαν, ξαφνικά, λόγω γεωφυσικών διαταραχών. Το θέμα που απασχόλησε την ομάδα μας είναι το τεραστίου μεγέθους τσουνάμι που συνέβη στην Ταϊλάνδη.

Στις 6 Δεκεμβρίου του 2004 η διεθνής κοινότητα παρακολουθούσε σύσσωμη την μια από τις μεγαλύτερες φυσικές καταστροφές όλων των εποχών. Αμέτρητες ανθρώπινες ζωές χάθηκαν άδικα την ημέρα εκείνη λόγω της μη λήψης προειδοποιητικών και προστατευτικών μέτρων από τους αρμόδιους φορείς. Πολλοί άνθρωποι έμειναν άστεγοι, άνεργοι δίχως τροφή και νερό, δίχως ελπίδα για το αύριο. Παγκόσμιες ανθρωπιστικές οργανώσεις έσπευσαν να παρέχουν βοήθεια στους πληγέντες. Την προσπάθεια αυτή ενίσχυσαν και οι κυβερνήσεις πολλών κρατών. Ωστόσο το γεγονός αυτό θα μείνει χαραγμένο, όχι μόνο στην μνήμη των κατοίκων της περιοχής, μιας και η ζωή τους από τότε άλλαξε ριζικά αλλά και όλων των ανθρώπων.

Κύριος στόχος της ερευνητικής αυτής εργασίας ήταν να εξετάσουμε το γεγονός αυτό καθαυτό, να μάθουμε για τις συνέπειες του φαινομένου στη ζωή των ανθρώπων, στο περιβάλλον καθώς και τις υλικές ζημιές που προκάλεσε. Στοχεύσαμε επίσης στην ανάδειξη την ανθρώπινης αλληλεγγύης, η οποία αποτέλεσε κινητήρια δύναμη για την ανοικοδόμηση των ρημαγμένων πόλεων. Τελευταία κινητήρια δύναμη ήταν η απορία μας αν έπειτα λήφθηκαν τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή μιας παρόμοιας τραγωδίας.

Σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι η εργασία βασίστηκε εξ ολοκλήρου σε βιβλιογραφικές έρευνες. Το γεγονός ότι δεν επιτεύχθηκε πληθώρα δράσεων για την ολοκλήρωση της, δεν πτόησε την ομάδα, αφού μέσα από διαδίκτυο και βιβλία κατάφερε να αντλήσει χιλιάδες χρήσιμες πληροφορίες.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Για την επίτευξη των στόχων της εργασίας μας αντλήσαμε πληροφορίες κυρίως από το διαδίκτυο, το οποίο αποδείχθηκε εξαιρετικά χρήσιμο. Αυτό συνέβη αφού περιέχει περιγραφές σχετικά όχι μόνο με τα θύματα του τσουνάμι αλλά και με την βοήθεια η οποία προσφέρθηκε από άλλες χώρες. Εκτός αυτού, συχνά συμπεριλάμβανε λανθασμένες πληροφορίες που μας οδηγούσαν σε αδιέξοδα. Ωστόσο, προσπαθήσαμε να επιλέξουμε αυτές οι οποίες ήταν διασταυρωμένες και με άλλες πηγές. Επιπλέον η έρευνα στηρίχθηκε και σε πληροφορίες από εγκυκλοπαίδειες, με σκοπό να καταγράψουμε το γεγονός όπως πραγματικά έγινε. Για την συλλογή μεγαλύτερου όγκου πληροφοριών αναζητήσαμε από τον ιστότοπο μαρτυρίες ανθρώπων που ήταν παρόντες στην μέρα του τραγικού συμβάντος. Επιπρόσθετα παρακολουθήσαμε μια σειρά από βίντεο προκειμένου να αποκτήσουμε πλήρη εικόνα σχετικά με την εκδήλωση του φαινομένου. Ακόμη είχαμε την ευκαιρία να δούμε την συγκινητική ταινία “The Impossible”, η οποία παρουσιάζει την ιστορία μιας οικογένειας η οποία βρισκόταν για διακοπές στις ασιατικές ακτές την μοιραία εκείνη ημέρα. Τέλος, όλα τα παραπάνω βίντεο αποτέλεσαν μέρος του οπτικοακουστικού υλικού μας για την σύνθεση μιας δικής μας μικρού μήκους ταινίας. Η παραγωγή αυτή στοχεύει, μέσω της ολιγόλεπτης διάρκειας της, να προβάλλει το συγκλονιστικό γεγονός του τσουνάμι.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

(2),(3),(8)Περιγραφή και απολογισμός του φαινομένου

Σύμφωνα με τη διαδικτυακή μας έρευνα, αρχικά, ένας πολύ ισχυρός σεισμός έπληξε τις δυτικές ακτές της Σουμάτρας περίπου στις 7 το πρωί (τοπική ώρα). Πρόκειται για έναν από τους ισχυρότερους σεισμούς που καταγράφηκε ποτέ και ίσως το τέταρτο ισχυρότερο γεγονός γνωστό στη σύγχρονη ιστορία, που συντάραξε ακόμα και τον άξονα περιστροφής της Γης. Είχε μέγεθος τουλάχιστον 9R και επέφερε ασύλληπτη και ολοκληρωτική καταστροφή. Ακολούθησαν έξι ισχυροί μετασεισμοί και προκλήθηκαν τσουνάμι, ύψους πέντε έως δέκα μέτρων, που έφθασαν μέχρι τις ακτές των γύρω περιοχών, σε απόσταση χιλιομέτρων. Πιο αναλυτικά, δεκαπέντε λεπτά μετά το σεισμό το πρώτο κύμα έφτασε στην ακτή. Το επίπεδο της θάλασσας πρώτα υποχώρησε και στη συνέχεια ένα τεράστιο κύμα πλησίασε. Η δύναμη του νερού διέσχισε ένα μεγάλο μέρος των κτιρίων με τέτοιο τρόπο που μετέφερε μαζί του τα συντρίμια που προκάλεσαν την καταστροφή. Το πρώτο κύμα άνοιξε το δρόμο για το δεύτερο που ήταν ακόμη πιο γρήγορο και κατεδάφισε περιοχές στο εσωτερικό της ακτής. Το κύμα, σύμφωνα με εκτιμήσεις διακεκριμένων επιστημόνων ταξίδευε στον Ινδικό Ωκεανό για οκτώ και πλέον ώρες και γι' αυτό το λόγο έφερε την ολοκληρωτική καταστροφή και το θάνατο σε πολλές χώρες και νησιά. Μερικά από αυτά είναι οι ακτές της Ινδονησίας, της Ταϊλάνδης, της Σρι Λάνκα, η Ινδία, η Σομαλία, η Κένυα, η Τανζανία, η Μαδαγασκάρη, ενώ σοβαρές πλημμύρες υπέστησαν μικρά νησιά του Ινδικού Ωκεανού.

Τα θύματα του φοβερού αυτού φυσικού φαινομένου αρχικά υπολογίστηκαν στα 300.000, εκ των οποίων πολλά ήταν τα παιδιά. Βέβαια, ο αριθμός των νεκρών αυξήθηκε τις επόμενες μέρες και τους επόμενους μήνες μετά την καταστροφή. Ωστόσο και οι τραυματίες ήταν χιλιάδες, ενώ μέχρι και σήμερα δεν είναι λίγοι εκείνοι που αγνοούνται υπό αδιευκρίνιστες συνθήκες και δυστυχώς είναι αγνώστων λοιπών στοιχείων. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα θύματα ήταν τόσο πολλά λόγω του γεγονότος ότι ο Δεκέμβριος αποτελεί τη λεγόμενη περίοδο αιχμής (high season) για τον τουρισμό των νησιών της Ινδονησίας.

Καταστροφές φυσικά υπέστησαν και όλες οι περιοχές που επλήγησαν από το τσουνάμι. Καταστράφηκαν ολοσχερώς δημόσια κτίρια, σπίτια, τουριστικά θέρετρα αλλά και καλλιεργήσιμες εκτάσεις, έργα υποδομής και θρησκευτικά μνημεία. Μετά την καταστροφή διεκόπησαν για πολλές μέρες οι τηλεπικοινωνίες, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει τρόπος να καλέσουν οι κάτοικοι και οι τουρίστες για βοήθεια ή να επικοινωνήσουν με τον έξω κόσμο. Εκτός λειτουργίας είχαν τεθεί και όλα τα αεροδρόμια με φυσικό επακόλουθο τον αποκλεισμό των περιοχών αυτών.

(3)Έλληνες – θύματα του τσουνάμι

Στην περιοχή της Ταϊλάνδης εκείνη την περίοδο βρίσκονταν περίπου πενήντα Έλληνες τουρίστες, στο Πουκέτ άλλοι τριακόσιοι ενώ στις Μαλδίβες δέκα. Αυτοί είναι και οι Έλληνες οι οποίοι κινδύνευσαν από τα παλιρροϊκά κύματα. Το ευτύχημα ήταν ότι μόνο δύο από όλους αυτούς τραυματίστηκαν, ένα νεαρό ζευγάρι, και κανένας δεν σκοτώθηκε. Ο εντοπισμός των Ελλήνων τουριστών δεν ήταν ιδιαίτερα εύκολος καθώς πολλοί είχαν ταξιδέψει στον Ινδικό Ωκεανό είτε ατομικώς, είτε μέσω ξένων ταξιδιωτικών πρακτορείων. Γι' αυτό το λόγο συγκροτήθηκε ομάδα διαχείρισης κρίσεων από το Υπουργείο Εξωτερικών, ενώ σε ετοιμότητα ήταν και τα Υπουργεία Άμυνας, Τουρισμού και Μεταφορών. Μάλιστα, κατ' εντολή του τότε Υπουργού Μεταφορών, Μ.Λιάπη, είχαν τεθεί σε πλήρη ετοιμότητα δύο αεροσκάφη των Ολυμπιακών αερογραμμών, ούτως ώστε να αποχωρήσουν εάν και όταν κριθεί αναγκαίο για να παραλάβουν τους Έλληνες τουρίστες. Παράλληλα ο Υπουργός βρισκόταν σε ανοιχτή γραμμή επικοινωνίας με τον πρεσβευτή της χώρας μας στην Ταϊλάνδη.

(4),(5)Βοήθεια από την Ελλάδα προς τις πληγείσες περιοχές

Η Ελλάδα βγήκε έβδομη σε όλο τον κόσμο λόγω της έγκαιρης ανταπόκρισης και για το μέγεθος της ανθρωπιστικής βοήθειας προς τους πληγέντες από το φονικό τσουνάμι της Νοτιοανατολικής Ασίας. Το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών απέστειλε ένα σκάφος κρουαζιέρας στην περιοχή της Σρι Λάνκα με 800 τόνους ανθρωπιστικής βοήθειας για τα θύματα της φυσικής καταστροφής. Το κρουαζιερόπλοιο, το οποίο ήταν μια προσφορά ισχυρών ναυτιλιακών εταιρειών που δραστηριοποιούνται και στην Ελλάδα, χρησιμοποιήθηκε ως επιπλέον νοσοκομείο με το ειδικευμένο ιατρικό προσωπικό από τις ελληνικές μη κυβερνητικές οργανώσεις. Η ενίσχυση που συλλέχτηκε συνολικά τόσο σε μετρητά όσο και σε υλικά αγαθά, όπως σκηνές, ενδύματα, φάρμακα, τρόφιμα, κτλ, υπολογίζεται σε πάνω από είκοσι εκατομμύρια ευρώ. Παράλληλα, οργανώθηκε από την Κρατική Τηλεόραση Τηλεμαραθώνιος από τον οποίο συγκεντρώθηκε το ποσό των τεσσάρων εκατομμυρίων ευρώ. Η Ελληνική Αρχιεπισκοπή, επίσης, συνέβαλε στην ενίσχυση των περιοχών και των θυμάτων του σεισμού και του τσουνάμι που ακολούθησε. Τέλος, με ελληνική πρωτοβουλία οργανώθηκαν ιστοσελίδες στο διαδίκτυο εντοπισμού των αγνοουμένων της καταστροφής και γρήγορα υιοθετήθηκαν και από άλλες χώρες του εξωτερικού.

(7)Μέτρα Ασφαλείας

Οκτώ χρόνια μετά το τσουνάμι που σάρωσε τη νοτιοδυτική ακτή της Ταϊλάνδης αφήνοντας πίσω του χιλιάδες νεκρούς, οι αρχές της χώρας υποστηρίζουν ότι έχουν πλέον στη διάθεσή τους το καλύτερο σύστημα προειδοποίησης που υπάρχει στην ευρύτερη περιοχή προκειμένου να ελαχιστοποιήσουν τον κίνδυνο από μελλοντικές καταστροφές. Το ανεπαρκές σύστημα προειδοποίησης για το επικείμενο παλιρροϊκό κύμα θεωρήθηκε εν μέρει υπεύθυνο για τον υψηλό αριθμό των θυμάτων, την επομένη των Χριστουγέννων του 2004. Το Εθνικό Κέντρο Προειδοποίησης Καταστροφών έχει στήσει πύργους προειδοποίησης και πλωτήρες εντοπισμού των παλιρροϊκών κυμάτων στη Θάλασσα Ανταμάν ώστε να καταγράφει τις σεισμικές δονήσεις και να αντιδρά γρήγορα. «Μέσα σε δύο λεπτά (από τη στιγμή που αρχίζει να σχηματίζεται το παλιρροϊκό κύμα) μπορούμε να υπολογίσουμε την ταχύτητά του και να ξέρουμε ακριβώς πότε θα φτάσει στην ακτή», δήλωσε στην εφημερίδα The Nation ο Σονγκ Εκμαχατσάι, ο επικεφαλής του τμήματος Προειδοποίησης Καταστροφών. Σύμφωνα με τον Σονγκ ακριβή προειδοποιητικά μηνύματα θα σταλούν μέσα σε 15 λεπτά σε τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς αλλά και στα κινητά τηλέφωνα. Το σύστημα προβλέπει και την απλοποίηση του γραφειοκρατικού πρωτοκόλλου ώστε να διασφαλίζεται ότι οι προειδοποιήσεις θα στέλνονται χωρίς καθυστέρηση. «Πλέον δεν χρειαζόμαστε την άδεια των διευθυντών των τηλεοπτικών σταθμών. Μπορούμε να διακόπτουμε οποιοδήποτε τηλεοπτικό πρόγραμμα προβάλλεται εκείνη τη στιγμή», είπε ο διευθυντής του Εθνικού Κέντρου, Σομσάκ Καοσούβαν. Τόνισε όμως ταυτόχρονα ότι οι προετοιμασίες θα είναι άχρηστες χωρίς τη συμμετοχή των απλών ανθρώπων και κάλεσε τους κατοίκους των παράκτιων περιοχών να παρακολουθήσουν τα εκπαιδευτικά σεμινάρια ώστε να ενημερωθούν για τους πιθανούς κινδύνους που τους απειλούν και να μάθουν πώς θα τους αντιμετωπίσουν. «Αν δεν απομακρυνθούν από τα μεγάλα κύματα, κανείς δεν μπορεί να τους βοηθήσει. Το μοναδικό πράγμα που μπορεί να σε σώσει από ένα τεράστιο κύμα είναι να τρέξεις όσο γρηγορότερα μπορείς σε περιοχές με μεγαλύτερο υψόμετρο», κατέληξε.

(6)Αληθινές μαρτυρίες

Σημαντικές είναι μαρτυρίες παιδιών που έπεσαν θύματα του φονικού τσουνάμι της Ταϊλάνδης. Πιο συγκεκριμένα, παιδιά ηλικίας τρία (3) και έντεκα (11) χρονών υπέμειναν τις καταστροφές ενώ οι

γονείς τους λένε χαρακτηριστικά τις εμπειρίες του καθενός. Ενδεικτικά, ο Όατ βρέθηκε μαζί με την μητέρα του πάνω σε ένα δέντρο πάσχοντας από σοβαρή μόλυνση των πνευμόνων ενώ ο μικρός Ντιού έμεινε εγκαταλελειμμένος σε ένα δάσος για τρεις μέρες προτού σωθεί.

(1),(9)Επέτειοι και γιορτές προς τιμήν του γεγονότος

Κάθε χρόνο λοιπόν, γίνεται στην περιοχή της Ινδονησίας κάποιου είδους γιορτή προς τιμήν των θυμάτων του τσουνάμι το 2004. Αρχικά λοιπόν πραγματοποιούνται κάθε χρόνο μαραθώνιοι, με σκοπό να μαζευτούν χρήματα για την αποκατάσταση απόρων, την στέγαση ορφανών και την επαναλειτουργία διαφόρων υποδομών. Στην περιοχή Σρι Λάνκα, εξαιτίας των 31.000 χαμένων ανθρώπων τηρείται δύο λεπτών σιγή. Συγκλονιστική είναι η συνήθεια στις παραθαλάσσιες περιοχές οι άνθρωποι είτε να σκάβουν λάκκους και να τοποθετούν πληθώρα κεριών είτε να φτιάχνουν προσομοιώσεις νεκρών σωμάτων στην άμμο για να τιμήσουν τα θύματα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Έπειτα λοιπόν από την έρευνα μας, καταλήξαμε σε κάποια χρήσιμα συμπεράσματα. Αρχικά, το βασικότερο ήταν πως οι πληγείσες περιοχές δεν διέθεταν παλαιότερα επαρκή εξοπλισμό για την πρόγνωση του καταστροφικού φαινομένου του τσουνάμι, γεγονός το οποίο υπήρξε η κύρια αιτία του μεγάλου αριθμού των νεκρών και των τραυματιών. Ωστόσο, φαίνεται ότι στη συνέχεια λήφθηκαν τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία από παρόμοιους μελλοντικούς κινδύνους. Παράλληλα, μέσα από τις πληροφορίες για τις βοήθειες που προσέφεραν οι χώρες συμπεράναμε πως μετά το τραγικό συμβάν όλος ο κόσμος κινητοποιήθηκε με σκοπό την αποκατάσταση και στέγαση των πληγέντων. Αξιοσημείωτη είναι η θέση της Ελλάδος στην συγκεκριμένη κινητοποίηση, όχι μόνο η κυβέρνηση, αλλά και εθελοντικές, μη κερδοσκοπικές οργανώσεις. Επιπρόσθετα, μέσα από συνεντεύξεις θυμάτων που αλιεύσαμε από το διαδίκτυο, καταλάβαμε ότι ήταν εξαιρετικά δύσκολο μετά το γεγονός οι οικογένειες να ξανασιμίζουν καθώς και να κατοικήσουν ξανά στα παλιά, ερειπωμένα τους σπίτια. Τέλος, παρατηρείται ότι κανείς δεν ξεχνά αυτή την μαύρη ημερομηνία, καθώς κάθε χρόνο πραγματοποιούνται μαραθώνιοι και γιορτές προς τιμήν των θυμάτων του τσουνάμι.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- (1) Πληροφορίες για έθιμα [On-line] Available:
<http://www.zougla.gr/kosmos/article/tailandi-timisan-ta-8imata-apo-to-tsounami>
- (2) Ανασύρθηκε από ιστοσελίδα «www.cosmo.gr» [On-line] Available:
<http://www.cosmo.gr/Epikairoτητα/Kosmos/Eidiseis/to-foniko-tsoynami-ths-indonhsias.1281404.html>
- (3) Ανασύρθηκε από ιστοσελίδα «www.greeknewsonline.com» [On-line] Available:
<http://www.greeknewsonline.com/?p=2469>

- (4) Ανασύρθηκε από ιστοσελίδα «www.apodimos.com» [On-line] Available:
http://www.apodimos.com/arthra/05/Jan/TSOUNAMI_VOITHIA_STOUS_PLHGENTES/index.htm
- (5) Ανασύρθηκε από ιστοσελίδα «www.skai.gr» [On-line] Available:
<http://www.skai.gr/news/world/article/23746/Πρωτοφανής-ανθρωπιστική-βοήθεια-για-τα-θύματα-του-τσουνάμι/#ixzz2KJ3MCVNy>
- (6) Ανασύρθηκε από ιστοσελίδα «www.unicef.gr» [On-line] Available:
<http://www.unicef.gr/reports/stories/f015.php>
- (7) Ανασύρθηκε από ιστοσελίδα «www.skai.gr» [On-line] Available:
<http://www.skai.gr/news/world/article/220266/okto-hronia-apo-to-foniko-tsunami-stin-tailandi-/#ixzz2KEjkZ32z>
- (8) Ανασύρθηκε από ιστοσελίδα «www.meteo-news.gr» [On-line] Available:
<http://www.meteo-news.gr/2012/12/2004.html>
- (9) Ανασύρθηκε από ιστοσελίδα «www.travelstories.gr» [On-line] Available:
<http://www.travelstories.gr/%F4%E1%EE%E9%E4%E9%F9%F4%E9%EA%DC-%E5%F0%DF%EA%E1%E9%F1%E1/13544-i%F3%F7%F5%F1%FC%F2-%F3%E5%E9%F3%EC%FC%F2-%F3%F4%E7%ED-%E9%ED%E4%EF%ED%E7%F3%DF%E1-%F3%E1%ED-%F3%DE%EC%E5%F1%E1-%F4%EF-%F4%F3%EF%F5%ED%DC%EC%E9-2004-a.html>